

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
"УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ"
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Кафедра фізичного виховання

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

декан факультету здоров'я
та фізичного виховання

Едуард СИВОХОП

"сервіс" 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА У ЗВО

Рівень вищої освіти: другий (магістерський) рівень
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 017 Фізична культура і спорт
Освітня програма: Фізична культура і спорт
Статус дисципліни: Обов'язкова
Мова навчання: Українська

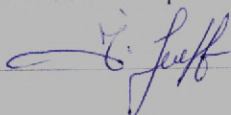
Ужгород 2023

Робоча програма "Педагогічна практика у ЗВО" для здобувачів вищої освіти галузі знань **01 – Освіта/Педагогіка**, спеціальності: **017 «Фізична культура і спорт»**, освітньої програми **Фізична культура і спорт**.

Розробник: **Бондарчук Н. Я.**, канд. наук з фіз. вих. і спорту, доцент

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні **кафедри фізичного виховання**, Протокол № 13 від 20 червня 2023 року

Завідувач кафедри ФВ

(Іван МАРІОНДА)

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання

Протокол № 12 від 29 червня 2023 року

Голова науково-методичної комісії

(Фелікс ФІЛАК)

вересень 2023 р.

ДВНЗ "Ужгородський національний університет", червень 2024 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів: 4,5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин: 135	1-й	1-й
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 90 самостійної роботи студента – 45	2-й	1-й
	Лекції:	
	-	-
Вид підсумкового контролю: залік	Індивідуальні завдання:	
	90	90
Форма підсумкового контролю: усний залік	Самостійна робота:	
	45	45

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічна практика є важливою частиною навчально-виховного процесу, в ході якого відбувається безпосереднє поєднання та реалізація теоретичних знань, що отримують студенти на заняттях, з практичною діяльністю студентів в якості педагогів. Це дозволяє, з одного боку, закріпити й поглибити знання теорії, а з іншого – набутти вміння й навички, необхідні для майбутньої самостійної роботи.

Метою педагогічної практики у закладах вищої освіти є оволодіння студентами сучасними методами, формами навчально-виховної роботи у вищих закладах освіти, формування в них професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання інтересу до професії, потреби систематично поновлювати свої знання і творчо їх застосовувати в практичній діяльності, вивчення та використання передового й новаторського педагогічного досвіду.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальних:

- здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК-1);
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК-3);
- здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК-;)⁴
- здатність генерувати нові ідеї, (креативність) (ЗК-5);
- здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК-7);
- здатність спілкуватися діловою українською мовою, правильно і логічно будувати своє усне й писемне мовлення (ЗК-9);
- здатність вирішувати теоретичні та практичні завдання з використанням новітніх технологій педагогіки вищої школи (ЗК-10).

Спеціальних (фахових, предметних):

- здатність розробляти та реалізовувати інноваційні проекти у сфері фізичної культури і спорту (СК-2);
- здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти (СК-3);
- здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері фізичної культури і спорту, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів (СК-4);
- здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності (СК-5);

- здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту (СК-6);

- здатність впроваджувати у практичну діяльність результати наукових досліджень, спрямованих на вирішення прикладних завдань у сфері фізичної культури і спорту (СК-8);

- усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання (СК 9).

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми, очікується, що вивчення дисципліни забезпечить досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів:

- аналізувати особливості, протиріччя та перспективи розвитку сучасної сфери фізичної культури і спорту, критично осмислювати проблеми у галузі та на межі галузей знань (ПРН1);

- приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби (ПРН2) ;

- вільно обговорювати результати професійної діяльності досліджень та інноваційних проектів у сфері фізичної культури та спорту державною та іноземною мовами усно і письмово (ПРН3);

- зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань фізичної культури та спорту до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються (ПРН4);

- організувати ефективну роботу колективу, спрямовану на досягнення визначених цілей з урахуванням економічних, правових та етичних аспектів (ПРН8);

- розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проекти, спрямовані на розв'язання проблем інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту, а також дотичні до неї міждисциплінарні проекти (ПРН9);

- вміти аналізувати сучасний стан та тенденції розвитку національної системи фізичної культури і спорту (ПРН10);

- здійснювати ефективне планування професійної діяльності, володіти педагогічними навичками проведення урочних і неурочних форм занять руховою активністю та спортивних тренувань (ПРН11);

- бути спроможним організувати фізкультурно-оздоровчі та спортивні заходи з урахуванням національних та регіональних традицій, бути обізнаним у правилах суддівства спортивних змагань (ПРН 12);

- виконувати професійну діяльність з дотриманням чинних стандартів якості життя різних верств населення (ПРН 14);

• здійснювати ефективну організацію та управління у сфері фізичної культури та спорту, володіти знаннями з техніки безпеки та профілактики травматизму (ПРН15).

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Теми (завдання)
1	Інструктивне заняття: "Мета, завдання, зміст практики на посаді спеціаліста з фізичної культури; перевірка готовності до практики"
2	Складання щоденника практики та його узгодження з керівником
3	Медичний огляд та отримання медичної картки допуску до роботи
4	Ознайомлення зі структурою роботи кафедри фізичного виховання вищого навчального закладу
5	Спостереження за заняттями викладачів
6	Підготовка планів-конспектів навчальних занять та їхнього методичного забезпечення
7	Самостійне проведення навчальних занять
8	Відвідування занять своїх однокурсників
9	Виготовлення звітної документації про проведення практики
10	Захист індивідуальних звітів за проведену практику
11	Складання заліку
12	Підведення підсумків практики на інструктивно-методичному занятті

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви теми (завдання)	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1.												
Мета, завдання, зміст практики на посаді спеціаліста з фізичної культури; перевірка готовності до практики	4				4		4				4	
Складання щоденника практики та його узгодження з керівником	6				6		6				6	
Медичний огляд та отримання медичної картки допуску до роботи	8				8		8				8	
Ознайомлення зі структурою роботи кафедри фізичного виховання вищого навчального закладу	8				8		8				8	

Спостереження за заняттями викладачів	8				8		8				8	
Підготовка планів-конспектів навчальних занять та їхнього методичного забезпечення	8				8		8				8	
Самостійне проведення навчальних занять	8				8		8				8	
Відвідування занять своїх однокурсників	8				8		8				8	
Виготовлення звітної документації про проведення практики	8				8		8				8	
Захист індивідуальних звітів за проведену практику	8				8		8				8	
Складення заліку	8				8		8				8	
Підведення підсумків практики на інструктивно-методичному занятті	8				8		8				8	
Всього	90				90		90				90	

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Під час педагогічної практики студенти **повинні**:

1) ознайомитися:

- з навчально-методичною та науковою роботою кафедри, на якій проводиться практика;
- з програмно-методичним забезпеченням тієї навчальної дисципліни, з якої будуть проводитися заняття практикантом;
- зі специфікою методики роботи викладачів;

2) вивчити:

- навчальні програми тієї дисципліни, з якої будуть проводитися практичні заняття;
- психологічні, вікові та індивідуальні особливості студентів групи, де будуть проводитися навчальні заняття, стан успішності цих студентів;
- особливості організації та проведення науково-дослідницької роботи студентів;

3) сформувати навички й уміння майбутньої педагогічної діяльності, для чого:

- відвідувати заняття викладачів кафедри;
- розробити розгорнутий план-конспект практичного заняття відповідно до робочої навчальної програми;
- провести заняття, в тому числі й одне залікове заняття;
- відвідати заняття своїх колег та взяти участь в їхньому обговоренні, написати аналіз (рецензію) цих занять.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Пояснювально-ілюстративний метод. Використовується на лекційних заняттях і ґрунтується на активізації репродуктивного (відтворювального) мислення студентів.

2. Пошуковий метод. Використовується на практичних заняттях та під час самостійної роботи студентів. Полягає в організації активного пошуку розв'язання пізнавальних завдань. Процес мислення студентів при використанні цього методу набуває продуктивного характеру, він контролюється викладачем і коригується самими студентами.

3. Репродуктивний метод. Використовується на практичних заняттях і ґрунтується на засвоєнні навчального матеріалу на основі зразка, моделі діяльності або загальноприйнятих підходів до вивчення навчального матеріалу.

4. Проблемний метод. Використовується на лекційних і практичних заняттях. Ґрунтується на постановці викладачем пізнавального завдання (проблеми), самостійних пошуках студентами шляхів його розв'язання, порівнянні різних поглядів і підходів до вирішення проблеми.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється методистами протягом проходження студентами педагогічної практики шляхом аналізу та оцінки їх систематичної роботи, залікових навчальних занять.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності студентів протягом конкретного періоду. При висвітленні диференційованої оцінки студенту враховується рівень теоретичної підготовки майбутнього викладача, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями й навичками, ставлення до студентів, акуратність, дисциплінованість, якість оформлення документації та час її подання.

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною шкалою у процесі залікового модульного контролю. Загальна оцінка складається з оцінок за результатами сумування оцінок поточного і підсумкового модульного контролю (див. таблиці 3, 4).

Загальна шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним

			вивченням дисципліни
--	--	--	----------------------

Диференційований залік є підсумковим модульним контролем практики і проводиться після закінчення практики (2-й семестр навчання). Під час заліку визначається рейтингова оцінка успішності студентів за проведену практику. Рейтингова залікова оцінка студента не повинна бути меншою від 60 балів. Вона дорівнює сумі оцінок за захист звіту про практику та демонстрацію набутих студентом практичних знань і вмінь, а також базується на результатах поточного контролю (відвідування, повнота і якість виконання завдань практики, відгук керівника практики від бази, вчасність та якість оформлення студентом щоденника і звіту про практику (див. таблицю 4).

Таблиця 4

Шкала підсумкового залікового модульного контролю

Показники	Бали
Оцінка за захист звіту про практику та демонстрацію набутих студентом практичних знань і вмінь:	0-40
Поточний контроль:	
Самостійне проведення навчальних занять (за кожне проведене самостійно заняття нараховується п'ять балів)	0-30
Повнота і якість виконання завдань практики, відгук керівника практики від бази:	0-20
Вчасність та якість оформлення студентом щоденника і звіту про практику:	0-10
Загальна оцінка	0-100

Предметом оцінювання якості практичної підготовки студента є рівень набутих ним практичних знань і навичок, уміння вести полеміку та захищати запропоновані у звіті положення. Отже, якість практичної підготовки студента оцінюється за такими показниками поточного і підсумкового модульного контролю:

- 1) самостійне проведення навчальних занять;
- 2) повнота і якість виконання завдань практики, відгук керівника практики від бази;
- 3) вчасність та якість оформлення студентом щоденника і звіту про практику, своєчасне представлення їх на перевірку керівникові;
- 4) демонстрація набутих практичних знань і вмінь, захист звіту про практику.

Рейтингове оцінювання поточного контролю

1) Самостійне проведення навчальних занять, спостереження за заняттями викладачів та відвідування занять своїх однокурсників є обов'язковими, оскільки саме через цю діяльність студент найбільшою мірою набуває практичних знань і вмінь, накопичуючи відомості для написання звіту. В межах залікового модулю максимальна кількість балів становить 30 балів, відповідно, за кожне повноцінне заняття студент отримує п'ять балів.

2) Повнота і якість виконання завдань практики, відгук керівника практики від бази є важливим показником процесу практичної підготовки. Максимальна оцінка становить 20 балів. Оцінка за повноту і якість виконання завдань практики визначається, як це представлено в таблиці 5.

Таблиця 5

Оцінювання повноти і якості виконання завдань практики

Кількість балів	Оцінка	Критерії оцінювання
20-16	відмінно	Якщо характеристика від бази практики позитивна, до заліку надані письмові первинні матеріали результатів виконання всіх завдань практики (плани-конспекти та інші документи)
15-11	добре	Якщо характеристика від бази практики позитивна, до заліку надані письмові первинні матеріали результатів виконання більшості завдань практики
10-6	задовільно	Якщо характеристика від бази практики позитивна, до заліку надані не в повному обсязі письмові первинні матеріали результатів виконання завдань практики
5-0	незадовільно	Якщо характеристика від бази практики негативна, до заліку не надані або частково надані письмові первинні матеріали результатів виконання завдань практики

3) Вчасність та якість оформлення студентом щоденника і звіту про практику, своєчасне представлення їх на перевірку керівникові свідчать про сумлінність та дисциплінованість студента. Вони визначаються за якістю оформлення та змісту. На оцінювання цього показника відводиться максимально 10 балів, які розподіляються, як це показано в таблиці 6.

Таблиця 6

Оцінювання вчасності та якості оформлення документації

Кількість балів	Оцінка	Критерії оцінювання
10-8	відмінно	Якщо щоденник і звіт оформлені у відповідності з вимогами, а зміст відбиває результати виконання основних завдань практики
7-5	добре	Якщо щоденник і звіт оформлені у відповідності з вимогами, а зміст не повністю відбиває результати виконання основних завдань практики
4-2	задовільно	Якщо щоденник і звіт оформлені переважно у відповідності з вимогами, а зміст приблизно відбиває результати виконання основних завдань практики
1-0	незадовільно	Якщо щоденник і звіт не відбивають результатів проходження практики або вони відсутні

Підсумковий заліковий модульний контроль

Демонстрація набутих студентом практичних знань і вмінь та захист звіту про практику є завершальним етапом в оцінюванні результатів його практичної підготовки. Оцінка за захист звіту про практику та демонстрацію набутих студентом практичних знань і вмінь

визначається за якістю доповіді про виконання плану практики та відповідей на запитання. Максимальна оцінка – 40 балів. Вона визначається у відповідності з даними таблиці 7.

Таблиця 7

Оцінювання демонстрації набутих знань і вмінь, захисту звіту про практику

Кількість балів	Оцінка	Критерії оцінювання
40-31	відмінно	Якщо доповідь і відповіді на запитання вірні й повні
30-21	добре	Якщо доповідь недостатньо повна, а відповіді недостатньо вірні або викладені з незначними помилками
20-11	задовільно	Якщо доповідь неповна, а відповіді в основному вірні, але викладені зі значними помилками
1-0	незадовільно	Якщо доповідь не підготовлена або не розкриває суті проведеної роботи

Таким чином, за отриманою студентом загальною сумою балів поточного та підсумкового модульного контролю керівник практики від університету виставляє оцінку в залікову відомість і залікову книжку за шкалою ECTS та національною шкалою.

Вимоги до оформлення документації з практики

У **щоденнику** практики студент повинен заповнити всі розділи. Він зобов'язаний щоденно відображати виконану ним роботу в повному обсязі.

Студент-практикант зобов'язаний оформити й передати щоденник і звіт керівнику практики від кафедри теорії і методики фізичного виховання для оцінювання не пізніше як за 3 дні до заліку.

У **звіті** повинні бути відображені:

- мета і завдання практики, які стояли перед студентом;
- коротка характеристика кафедри фізичного виховання чи іншого навчального підрозділу, на базі якої (якого) студент проходив практику;
- зміст діяльності студента-практиканта за період проходження практики;
- ступінь виконання запланованих завдань відповідно до індивідуального плану та завдань практики;
- висновки та рекомендації щодо підсумків роботи.

Звіт про практику складається індивідуально кожним студентом. На останній сторінці звіту ставиться дата і підпис студента-практиканта.

У **відгуку** керівника від бази практики дається стисла характеристика та оцінка роботи студента.

Під час заліку студент повинен бути готовим усно відповісти на запитання щодо оформлення та змісту документації з переддипломної (вузівської) практики.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та індивідуальні завдання						Сума
№	Прізвище, ім'я	Якість проведення занять	Якість виконаних завдань	Підготовка документації	Оцінка за захист	100
		30	20	10	40	

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Наскрізнi навчальнi програми практик студентiв в системi пiдготовки магістрiв фiзичної культури i спорту;
- Робоча програма з дисциплiни.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Наскрізна навчальна програма практик студентів факультету фізичного виховання і спорту: метод. посібник / В.А.Товт, О.А.Дуло, К.П.Мелега та ін. Ужгород, «Говерла». 2011.- 44с.
2. Практика в системі фізкультурної освіти: навчальний посібник /М.І. Воробйов, Т.Ю. Круцевич. Вид. НУФВСУ, Київ, «Олімпійська література». 2006. – 190с.
3. Наскрізна програма практик студентів в системі підготовки магістрів фізичної культури і спорту: навчальний посібник / В.А.Товт, І.І. Маріонда, Е.М. Сивохоп. Ужгород, ТОВ «РІК-У». 2019.- 176с.

Допоміжна

1. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи. – К.: Кондор, 2008. – 272 с.
2. Асистентська практика студентів-магістрів. Орієнтовна програма і методичні рекомендації щодо проходження асистентської педагогічної практики. Підготовлені кафедрою педагогіки Львівського національного університету ім. Івана Франка. – 2004, березень.
3. Навчальний процес у вищій педагогічній школі / За ред. О. Г. Мороза. – К.: НПУ, 2001. – 338 с.
4. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Режим доступу: <http://www.sublogic.ru/slos-687-1.html>.
2. Режим доступу: <http://kladraz.ru/igry-dlja-detei/podvizhnye-igry>.

Додаток 1**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма пере затверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)(Прізвище
ініціали)

Робоча програма пере затверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище
ініціали)

Робоча програма пере затверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма пере затверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)